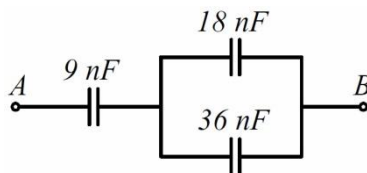

Általános Fizika II. levelező beadandó feladatok

1. Egy négyzet csúcaiban azonos Q töltésű pontszerű testek vannak. Mekkora a négyzet középpontjában elhelyezkedő ötödik részecske töltése, ha a rendszer egyensúlyban van?

2. Legfeljebb mekkora feszültség lehet az A és B pontok között, hogy egyik kondenzátor töltése se haladja meg az $1,2 \mu\text{C}$ nagyságot?

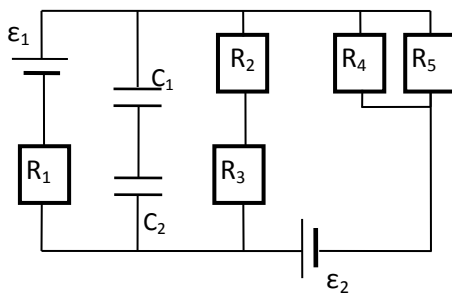

3. Homogén, egyenletesen feltöltött szigetelő gömb sugara a , relatív permittivitása ϵ' , a töltéssűrűség ρ . Hogyan változik a télerősség és a potenciál a gömb középpontjától mért r távolság függvényében?

4. Az ábra szerinti elrendezésben az áramforrások ideálisak, $\epsilon_1=60\text{V}$, $\epsilon_2=10\text{V}$, a fogyasztók ellenállása $R_1=8\Omega$, $R_2=2\Omega$, $R_3=4\Omega$, $R_4=6\Omega$, $R_5=12\Omega$, a kondenzátorok kapacitása $C_1=4\mu\text{F}$ és $C_2=6\mu\text{F}$.

(a) Stacionárius állapotban milyen erős áram folyik át az R_1 ellenálláson?

(b) Mennyi töltés ül a C_1 kondenzátoron?

5. Egy elektromos mérőműszer feszültségmérési határa 27Ω -os előtét-ellenállást használva n -szer nagyobb lesz. A műszert 3Ω -os sönttel használva az árammérési határa szintén n -szeresére nő. Mekkora a műszer belső ellenállása és mekkora n ?

6. Egy $R_b = 5\Omega$ belső ellenállású feszültségforrásra $R_t = 10 \Omega$ -os terhelő-ellenállást kapcsolunk.

(a) Mekkora más R_t terhelő ellenállásérték mellett kapunk ugyanekkora hasznos (a terhelésen megjelenő) teljesítményt?

(b) A feszültségforrás által leadott teljesítmény hányad része jelenik meg a külső terhelésen egyik, illetve a másik esetben?

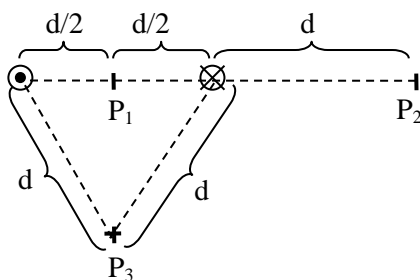
(c) Milyen külső terhelő-ellenállás mellett kapjuk a legnagyobb hasznos teljesítményt?

7. Mekkora sebességre gyorsul fel egy nulla kezdősebességű elektron 20 V feszültség hatására? Az elektron tömege $9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$, töltése $-1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$. A felgyorsított elektron a mozgás irányával 30° -os szöget bezáró $0,2 \text{ Vs/m}^2$ indukciójú homogén mágneses térbe kerül. Mekkora erő hat az elektronra a mágneses térben?

8. A $B=10^{-2} \text{ Vs/m}^2$ indukciójú homogén mágneses térbe $v=10^5 \text{ m/s}$ sebességű proton érkezik az indukcióvonalakra merőleges irányban. Mekkora sugarú körpályán fog mozogni a proton, ha tömege $1,6 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$, töltése $1,6 \cdot 10^{-19} \text{ C}$?

9. Mágneses térben 2 cm^2 felületű vezető keretben 5 A erősségű áram folyik. A mágneses tér $2 \cdot 10^{-4} \text{ Nm}$ értékű forgatónyomatékkal hat a keretre, amikor annak síkjá a $\mathbf{B}$ mágneses indukcióvektorral párhuzamos és a keret forgástengelye merőleges $\mathbf{B}$ -re. Mekkora $\mathbf{B}$ ezen a helyen?

10. Mekkora és merre mutat a mágneses térerősség a P_1, P_2, P_3 pontokban? Az ellenkező irányú egyaránt $I = 2 \text{ A}$ erősségű áramok a rajz síkjára merőleges, egymástól $d = 2 \text{ cm}$ távolságban lévő, hosszú egyenes vezetőkben folynak.

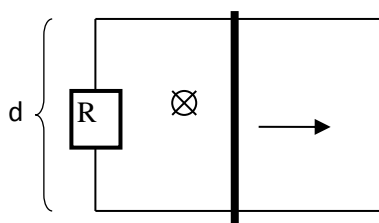

11. Egy 15 cm hosszú, 850 menetes, vasmentes hengeres tekercsre 20 V feszültséget kapcsolunk. A tekercs közepes menethossza (a henger kerülete) 6 cm . A huzal vastagsága $0,3 \text{ mm}$, fajlagos ellenállása $\rho = 0,0175 \Omega \cdot \text{mm}^2 \cdot \text{m}^{-1}$. Mekkora a mágneses térerősség a tekercs belsejében?

12. Vízszintes síkban fekvő, egymástól d távolságra levő, párhuzamos vezető sínek egyik végét R ellenállással kötöttük össze. A sínekre merőlegesen egy, azokat összekötő, elhanyagolható ellenállású fém rudat húzunk vízszintes, a rúdra merőleges, állandó F erővel. A rúd függőleges B indukciójú homogén mágneses térben mozog. A súrlódástól eltekintünk. (ábra a következő oldalon)

a) Mekkora sebességre gyorsul fel a rúd?

b) Mekkora áram folyik át az ellenálláson ennél a sebességnél?

13. A $B = 2 \text{ V} \cdot \text{s} \cdot \text{m}^{-2}$ indukciójú homogén mágneses térben az indukcióvonalakra merőleges tengely körül 4 cm oldalú, négyzet alakú vezetőkeretet forgatunk $n = 25 \text{ s}^{-1}$ fordulatszámmal. A forgástengely a négyzet egyik középvonala. A keret ellenállása $0,1 \Omega$. Hogyan változik az indukált feszültség és az áramerősség az időben, mekkorák a csúcserőterek?

14. Egy 1Ω és egy 2Ω ellenállású félkör alakú vezetőlél teljes kört hoztunk létre. Ezt homogén mágneses mezőbe helyezük az indukcióra merőleges síkban. Az indukció nagyságának változási gyorsasága 80 T/s , a kör sugara 15 cm . Mekkora a körben indukálódott elektromotoros erő és az áramerősség? Mekkora az elektromos mező térerőssége a vezeték-szakaszok belsejében?

15. Soros RLC kört ($R = 100 \Omega$, $L = 0,2 \text{ H}$ és $C = 20 \mu\text{F}$) egy szokványos 50 Hz -es, $U = 230 \text{ V}$ effektív értékű feszültségre kapcsolunk.

a) Mekkora az áramerősség effektív és maximális értéke és a teljesítmény?

b) Hogyan kell a feszültségforrás frekvenciáját változtatni, hogy rezonancia lépjen fel (vagyis mekkora f_R)?

c) A fenti rezonanciafrekvenciánál mekkora lesz az effektív és maximális áramerősség, illetve a teljesítmény?

16. Vákuumban, az x tengely mentén a pozitív x értékek irányába haladó EM síkhullám elektromos terének amplitúdója $\vec{E}_0 = 100 \vec{j} \text{ V/m}$, frekvenciája $f = 10^7 \text{ Hz}$. Adja meg az elektromos és mágneses mezők leírását, mint a hely és idő függvényét (a fázisállandó legyen 0). További kérdések: hullámhossz, körhullámszám, körfrekvencia, periódusidő, az EM energiasűrűség és a Poynting-vektor amplitúdója.